

6.10.2022

WSP
Mikko Riitaoja
mikko.riitaoja@wsp.com

Lausuntopyyntönne 5.9.2023

Lausunto koskien Kirkkosiltojen uusimista Mäntsälänjoen yli, Mäntsälä

WSP on Mäntsälän kaupungin teknisen ja elinvoimapaalveluiden puolesta pyytänyt lausuntoa vesilain mukaisesta luvan tarpeesta Vanhalla Porvoontiellä sijaitsevien Kirkkosiltojen uusimisesta Mäntsälänjoen yli.

Vanhan kevyen liikenteen sillan korjaus (U-152 Mäntsälän kirkkosilta, vanha):

- Nykyinen teräksinen siltakansi nostetaan paikaltaan ja kuljetetaan korjattavaksi konepajalle. Silta palautetaan korjattuna paikalleen.
- Siltapaikalla olevaa kivimuuria korjataan.
- Vesistöaukkoon asennetaan ponttiseinät etumuurin edessä olevan vanhan kaivutalentalaudoituksen eteen ja näille tulevat tyypilliset sillan vesistöluiskien verhoukset jatkänpolkuineen. Ponttiseinän ulottumat uoman suunnassa täsmentyy suunnitelmien edetessä.
- Vesistöaukko säilyy Mäntsälän kirkkosilla (vanha) aikaisemmin annetun aukkolausunnon mukaisena. Uoman rannat ja pohja eivät oleellisesti muutu.
- Sillan teräsrakenteissa on ripustettuna 2 kaukolämpöputkea, jotka palautetaan paikalleen sillan korjauksen yhteydessä. Työn aikana kaukolämpöputket ripustetaan kivimuriin tukeutuvaan palkkiin tai rakennustelineeseen.

Nykyisen ajoneuvoliikenteen sillan uusiminen (U-1063 Mäntsälän kirkkosilta):

- Ajoneuvoliikenteen käytössä oleva Mäntsälän kirkkosilta uusitaan. Nykyisiä perustuksia ei täysin pureta. Sillan peruslaatat on tarkoitus jättää purkamatta MW-tason veden pinnan alle.
- Silta on tyypiltään teräsbetonisilta. Vanha silta puretaan ja uusi silta rakennetaan uomaan ja sen rannoille paalutettuja telineitä ja työsiltaa apuna käyttäen.
- Sillan vesistöaukko kasvaa toimenpiteen myötä. Uuden sillan vapaa aukko on leveydeltään suurempi ja korkeudeltaan samaa luokkaa nykyisen kanssa. Vesistöteknisten selvitysten mukaan HW 1/100 tulvan korosta on kannen alapintaan eroa noin 500-700 mm, mikä

tarkentuu suunnittelun edetessä. Joka tapauksessa 300 mm jäävara HW 1/100 tulvaan tulee toteutumaan.

- Sillan vesistöluiskat verhoillaan jätkänpolkuineen yhtenäiseksi viereisen sillan kanssa. Uoman rannat ja pohja eivät oleellisesti muutu.

Molempien siltojen urakan kokonaiskesto on arviolta 10-14 kk, josta 6-9 kk on rakentamisen aikaiset työsillat ja telineet käytössä. Urakan aloituksen alustava ajankohta on maaliskuu-toukokuu 2024.

Mäntsälänjoen vuollejokisimpukkaselvityksen Mäntsälän keskustaajaman alueella 2014 (Rami Laaksonen, 16.6.2014) mukaan alueella ei ole vuollejokisimpukkaa tai vuollejokisimpukalle sopivia elinalueita. Uomaa ei käytetä veneliikenteeseen, mutta soutu ja melonta on sillan kohdalla mahdollista. Silloista 300 metriä alavirtaan on koski, josta ei pääse soutamalla tai melomalla.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) toteaa asiasta lausuntonaan seuraavaa:

Kirkkosillat eivät sijaitse luonnonsuojelualueella, Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella tai pohjavesialueella. Mäntsälänjoki on hankealueella perattu vuonna 1950 (toimitusnumero 1886). Asemakaavassa ympäröivät alueet ovat puistoa (VP, VU) ja Vanha Porvoontie on merkitty asemakaavaan tiealueena ja alavirran puolella, etelärannalla kaavassa on kevyenliikenteen väylä, Mäntsälänjoki on merkitty vesialueeksi (W). Korkeusjärjestelmien erot siltapaikalla ovat N43 +0,30 = N2000 ja N65 +0,24 = N2000.

Mäntsälänjoen valuma-alue on siltojen kohdalla noin 168 km², joten kyse on vesilain 1 luvun 3 §:n tarkoittamasta joesta. Siinä on syvimmällä kohdalla valtaväylä veden vapaata juoksua varten. Valtaväylän leveys on kolmannes joen leveydestä. Vanhan sillan korvaaminen uudelle vastaavalla sillalla ei ole aina vesilain mukaista lupaa edellyttävä hanke, vaan luvantarve määräytyy vaikutusten perusteella. Hanke edellyttää luvan, jos siitä voi aiheutua haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle.

Vesilain 3 luvun 3 §:n mukaan valtaväylän sulkeminen tai supistaminen sekä väylän käyttämisen vaikeuttavan laitteen tai muun esteen asettaminen edellyttää aina lupaviranomaisen luvan. Tämä koskee myös työaikaisia rakenteita. Paalutettujen telineiden ja vedenpinnan yläpuolella olevan työsillan ei katsota sulkevan valtaväylää, kun hankealueella ei ole veneliikennettä.

Mäntsälänjoessa on havaittu taimenta. Taimenen suojelemiseksi vettä samentavia töitä ei tule tehdä taimenen kutuaikana 1.9.-30.11.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että sillat voidaan toteuttaa suunnitellusti. Hankkeesta ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain 3 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja muutoksia tai seurauksia eikä kyse ole 3 luvun 3 §:ssä mainitusta aina luvanvaraisesta vesitaloushankkeesta. Näin ollen siltojen uusiminen voidaan toteuttaa ilman Etelä-Suomen aluehallintoviraston lupaa, kun työssä noudatetaan seuraavia periaatteita:

- 1) Siltojen uusimien tehdään valtaväylää sulkematta tai supistamatta. Veden vapaata virtausta alajuoksulle ei saa estää eikä yläpuolisten alueiden maankuivatukselle aiheuttaa haittaa.
- 2) Sillan riittävän mitoituksen laskeminen on hankkeeseen ryhtyvän vastuulla.
- 3) Vettä samentavat työt on tehtävä vähän veden aikaan taimenen nousu- ja kutuajan (1.9-30.11) ulkopuolella.
- 4) Työ tulee tehdä mahdollisimman yhtäjaksoisesti loppuun saakka ja siten, että vesistölle aiheutuu mahdollisimman vähän haittaa. Töiden päätettyä rakennuspaikat on saatettava asianmukaiseen ja maisemallisesti hyväksyttävään kuntoon.
- 5) Siltatyömaan yhteydessä ei saa tehdä laajempaa siivousperkausta, muut kaivuutarpeet on kysyttävä erikseen ELY-keskuksesta.
- 6) Hankealueella mahdollisesti olevien johtojen, kaapeleiden tms. rakenteiden sijainti tulee selvittää ennen työhön ryhtymistä. Työ on tehtävä niitä vaurioittamatta.
- 7) Työn teettäjä on vastuussa hankkeesta mahdollisesti aiheutuvista vahingoista, haitoista ja muista edunmenetyksistä.

Suunnitelmat ja tämän lausunnon sisältö on toimitettava työn suorittavan urakoitsijan tietoon.

Lausunto on hyväksytty sähköisesti. Asian on esitellyt ylitarkastaja Susanna Uusi-Kytölä ja ratkaissut ylitarkastaja Ilppo Kajaste. Asiaa Uudenmaan ELY-keskuksessa hoitaa ylitarkastaja Susanna Uusi-Kytölä, puh. 0295 021 276.

TIEDOKSI

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus
Pertti Palmroos / Mäntsälän kunta

Tämä asiakirja UUELY/12457/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/12457/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kajaste Ilppo 06.10.2023 10:36

Esittelijä Uusi-Kytölä Susanna 06.10.2023 10:35